

Notitie

Purmersteenweg 42, Purmerend

In het kader van de Wet natuurbescherming

Tekst, foto's en samenstelling	Kelly Meinesz
In opdracht van	Gemeente Purmerend
Naam opdrachtgever	Ivo Kielenstijn
Rapportnummer	NO20179-04
Status rapport	Concept
Datum oplevering rapport	19 August 2020
Aantal pagina's	13
Collegiale toets	Mischa van der Hout – Niki Wensink
Wijze van citeren	Meinesz, K., Notitie Purmersteenweg 42, Purmerend. In het kader van de Wet natuurbescherming. NO20179-04, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

1. Inleiding

Gemeente Purmerend is van plan om een ondergrondse parkeergarage te realiseren en het voorplein te herinrichten aan de voorzijde van het Stadhuis in Purmerend. Hiervoor worden één tot twee bomen gekapt aan de weg, wordt een waterbassin gedempt en wordt de sierbeplanting op het terrein vervangen. De fietsenstalling aan de voorzijde van het stadhuis wordt gesloopt. De overige bebouwing blijft ongemoeid.

Het plangebied is potentieel interessant voor huismussen als foerageergebied en voor vleermuizen als foerageergebied en vliegroute. Andere soort(groep)en worden op basis van aanwezige habitats niet in het plangebied verwacht.

Volgens nationale- en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

In 2014 (Hout, M. van der, 2015) en 2017 (Hout, M. van der, 2018) is door Regelink Ecologie & Landschap een grootschalige inventarisatie uitgevoerd naar de soortgroepen: broedvogels (roofvogels, uilen, gierzwaluw en huismus), muizen, vleermuizen, amfibieën (rugstreeppad), flora en vissen. De gegevens van dit onderzoek zijn beschikbaar voor het toetsen van effecten van ruimtelijke ingrepen op de Wet natuurbescherming.

Uit purmerend.florafaunacheck.nl (geraadpleegd op 13 april 2020) blijkt dat in het plangebied een essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) aanwezig is. Andere (beschermde) soorten, jaarrond beschermde nesten of beschermde functies zijn niet aangetroffen. Aangezien alle soorten vleermuizen beschermd zijn, heeft gemeente Purmerend advies gevraagd aan Regelink Ecologie & Landschap om aan te geven of er in het kader van de wet aanvullende acties ondernomen moeten worden.

2. Werkwijze en inspanning

De gegevens van de grootschalige inventarisatie in 2017 en de gegevens over beschermde functies van de grootschalige inventarisatie in 2014 worden gebruikt voor het toetsen van de effecten van de voorgenomen plannen op de Wet natuurbescherming.

Tijdens het grootschalig onderzoek is de gemeente onderverdeeld in 38 deelgebieden. Voor de grootte van de deelgebieden is 7,5 kilometer weglengte per deelgebied aangehouden. Met deze grootte van deelgebieden kan met de gekozen inspanning een representatief beeld verkregen worden van de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Het plangebied valt onder deelgebied 19.

In de volgende paragraaf wordt de inventarisatiemethode die van toepassing is op het plangebied kort beschreven. De uitgebreide beschrijving van de gebruikte werkwijze, inspanning en dataverwerking van de grootschalige inventarisatie is te vinden in de rapportage 'Verspreidingsonderzoek beschermde flora en fauna Gemeente Purmerend' (Hout, M. van der, 2018).

2.1 Vleermuizen

2.1.1 Onderzoekperiode en weerdata

Het onderzoeksgebied is tijdens twee perioden (kraamseizoen en paarseizoen) geïnventariseerd op vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Pettersson D240x) en zicht geïnventariseerd. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden gunstig voor het inventariseren van vleermuizen (tabel 1).

Tabel 1. Weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken vleermuizen.

Waarnemer	Datum	Tijdstip	Weerdata	Ronde	Seizoen
Ben van der Wijden	23-05-2017	Avond	16°C, licht bewolkt, droog, 0 Bft	1	Kraamseizoen
Ben van der Wijden	24-05-2017	Ochtend	12°C, onbewolkt, droog, 0 Bft	2	Kraamseizoen
Ben van der Wijden	02-07-2017	Avond	15°C, onbewolkt, droog, 0 Bft	3	Kraamseizoen
Ben van der Wijden	03-07-2017	Ochtend	13°C, licht bewolkt, droog, 0 Bft	4	Kraamseizoen
Ben van der Wijden	01-09-2017	Nacht	15°C, licht bewolkt, droog, 1 Bft	1	Paarseizoen
Peter Twisk	27-09-2017	Nacht	14°C, zwaar bewolkt, droog, 2 Bft	2	Paarseizoen

2.1.2 Methode veldwerk verblijfplaatsen

In de periode 15 mei–15 juli 2017 werden de deelgebieden op de fiets onderzocht. De avondrondes startten direct na zonsondergang tot ongeveer 24:00 uur. De ochtendrondes startten vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst, of bij veel activiteit totdat geen activiteit meer werd waargenomen. Elk deelgebied werd per bezoek gedurende dezelfde nacht onderzocht, met zowel een avond- als ochtendronde.

In de nazomer (augustus–september) is gedurende hele nachten geïnventariseerd. Deze rondes startten een uur na zonsondergang tot ongeveer een uur voor zonsopkomst. Per nacht werden gemiddeld drie deelgebieden onderzocht, waarbij ieder deelgebied ongeveer twee uur lang werd geïnventariseerd.

2.1.3 Methode vliegroutes

Om vliegroutes van vleermuizen in kaart te kunnen brengen zijn op strategische plaatsen stereoluister-kastjes geplaatst. De stereoluisterkastjes bestaan uit een stereo heterodyne detector die gekoppeld is aan een opnameapparaat. Gedurende een avond en/of ochtend werd continu een opname gemaakt. De opnamen werden met het softwareprogramma Creative Wave Studio geanalyseerd op langsvliegende dieren. Aan de hand van de twee geluidssporen van de opnamen kon bekeken worden wat de vliegrichting en (geschatte) aantallen vleermuizen waren. Er kon onderscheid gemaakt worden tussen dwergvleermuizen, laatvliegers en vleermuizen van het geslacht myotis.

De aangetroffen vliegroutes zijn vervolgens ingetekend. De ingetekende vliegroutes zijn geanalyseerd door te bekijken naar welke kraamverblijfplaatsen de vliegroutes leiden. De ingetekende vliegroutes zijn vervolgens geïnterpreteerd en met elkaar verbonden. Daaruit zijn twee type vliegroutes gekomen: 'essentiële vliegroutes' en 'potentiele vliegroutes'. Waarbij de 'potentiele vliegroutes' een iets vrijere interpretatie zijn dan de 'essentiële vliegroutes'.

2.2 Kleine marterachtigen

Tijdens het grootschalige onderzoek in Purmerend is geen soortgericht onderzoek uitgevoerd naar kleine marterachtigen. Om te beoordelen of het plangebied kan dienen als (beschermde) functie voor kleine marterachtigen is het terrein beoordeeld en is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd voor de actuele verspreidingsgegevens. Op basis van deze gegevens kan het plangebied geschikt of ongeschikt worden geacht voor de kleine marterachtigen.

2.3 Huismussen

Tussen 1 april en 15 mei werd het deelgebied twee keer vanaf één tot twee uur na zonsopgang bezocht. Daarbij werd mede met de behulp van een verrekijker gelet op baltsende dieren, nest indicerend gedrag en de zichtbaarheid van nestlocaties.

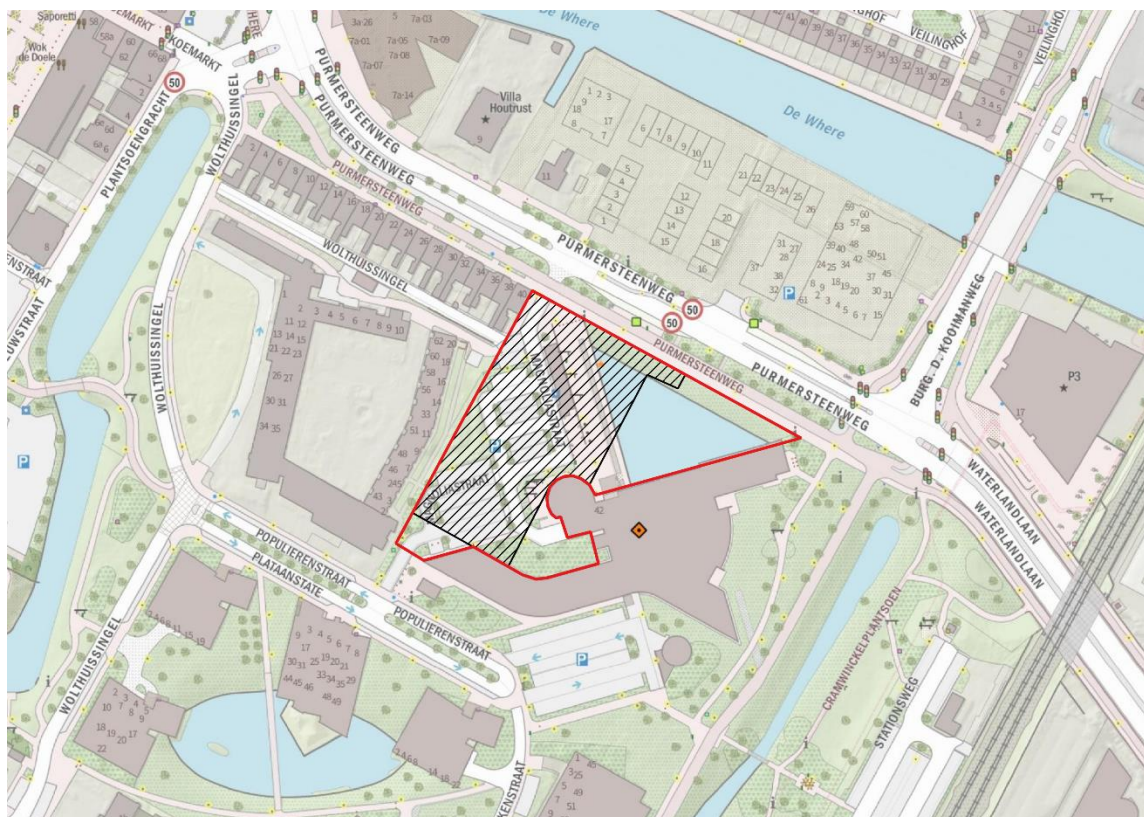
Tabel 2. Weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken huismussen

Waarnemer	Datum	Tijdstip	Weerdata	Ronde
Joris Verhees	25-04-2017	Ochtend	5°C, licht bewolkt, droog, 3 Bft	1
Joris Verhees	04-05-2017	Ochtend	6°C, zwaar bewolkt, droog, 3 Bft	2

3. Omschrijving plangebied

3.1 Ligging

Het plangebied betreft de voorzijde van het Stadshuis en is gelegen aan de Purmersteenweg 42 te Purmerend in de provincie Noord-Holland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Purmersteenweg, aan de westzijde door woningen en aan de zuid- en oostzijde door het Stadshuis.

Figuur 1. Ligging van het plangebied met de begrenzing in rood aangegeven en geplande locatie van de ondergrondse parkeerplaats met zwarte arcering aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2020.

3.2 Beschrijving

Het plangebied bestaat uit een bestraat terrein met parkeergelegenheid en een fietsenstalling. Op het terrein ligt een waterbassin en er is sierbeplanting aanwezig in de vorm van struiken en bomen. Aan de Purmersteenweg staat een rij grote platanen (*Platanus spec.*).

4. Resultaten

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Foerageergebied

Tijdens de grootschalige inventarisatie in Purmerend in 2017 zijn binnen het plangebied foeragerende exemplaren gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) aangetroffen, zie bijlage 1. Buiten het plangebied, langs de Kastanjelaan, is essentieel foerageergebied aanwezig.

4.1.2 Vliegroute

Binnen het plangebied is geen vliegroute aangetroffen. In de omgeving zijn wel potentiële vliegroutes aanwezig over het kanaal 'De Where' en langs de Kastanjelaan, zie bijlage 1.

4.1.3 Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel is in het Stadhuis, buiten het plangebied, in 2017 een paarverblijfplaats van een ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) aangetroffen, zie bijlage 1. In de omgeving van het plangebied zijn daarnaast ook zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en zomer- en paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis bekend.

4.2 Kleine marterachtigen

Het terrein bestaat uit open terrein (bestrating) en kleine stroken met onderhouden struiken en kleine bomen. Schuilmogelijkheden zoals houtstapels, takkenrillen of een stapel stenen ontbreken in het plangebied. Geschikt habitat, namelijk kleinschalig structuurrijk landschap met voldoende schuilmogelijkheden, ontbreekt dus in het plangebied. Daarnaast vormt de beplating op het terrein geen lijnvormige structuur en is er geen verbinding met andere potentiële leefgebieden. Op ruim 1 kilometer vanaf het plangebied is in 2016 een boommarter aangetroffen (NDFF, 2020).

4.3 Huismussen

In het plangebied zijn geen nestlocaties of essentiële leefgebieden aangetroffen. Wel zijn in de omgeving ten noordwesten van het plangebied nestlocaties aangetroffen, zie bijlage 2.

5. Ingreep

Gemeente Purmerend is van plan om een ondergrondse parkeerplaats te realiseren en de voorzijde van het Stadhuis te herinrichten (zie figuur 2). Daarvoor worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Verwijderen van één tot twee bomen aan de Purmersteenweg;
- Verwijderen sierbeplanting en bomen op het terrein;
- Dempen van een waterbassin op het terrein;
- Het realiseren van een ondergrondse parkeerplaats;
- Herinrichten van het terrein inclusief nieuwe beplanting.

Het bouwrijp maken van het plangebied staat gepland voor ca. half 2020 en loopt door tot het eerste kwartaal van 2023.

Figuur 2. Te realiseren ondergrondse parkeerplaats met heringericht terrein.

6. Effectbeoordeling en toetsing

6.1 Vleermuizen

6.1.1 Foerageergebied

De begroeiing in het plangebied dient als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Echter betreft dit geen essentieel foerageergebied door het zeer beperkte aantal foeragerende dieren. In de omgeving zijn genoeg alternatieven zoals sloten, bomenlanen en parkjes (het essentiële foerageergebied langs de Kastanjelaan) te vinden. Daarnaast wordt het terrein heringericht en komt er opnieuw beplanting welke weer als foerageergebied kan dienen. Een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van foerageergebieden is niet aan de orde.

6.1.2 Vliegroute

Er zijn geen vliegroutes waargenomen binnen het plangebied. Essentiële vliegroutes zijn daarom niet in het plangebied aanwezig. Een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vliegroutes is niet aan de orde.

6.1.3 Verblijfplaatsen

In het Stadshuis is een paarverblijfplaats van een ruige dwergvleermuis aangetroffen. Echter blijft het Stadshuis ongemoeid waardoor er geen sprake is van verstoring van een vaste verblijfplaats van vleermuizen. Een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van verblijfplaatsen is niet aan de orde.

6.2 Kleine marterachtigen

In het plangebied worden geen essentiële functies voor kleine marterachtigen verwacht, waardoor er geen negatieve effecten worden verwacht bij het uitvoeren van de ingreep. Een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de kleine marterachtigen is dan ook niet aan de orde.

6.3 Huismussen

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of essentieel leefgebied aangetroffen. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

6.4 Overige

6.4.1 Algemene broedvogelsoorten

In het plangebied zijn bomen en bosschages aanwezig. Zodoende is er broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels, zoals merel (*Turdus merula*), heggemus (*Prunella modularis*) en winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) en vink (*Fringilla coelebs*).

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kan dit leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en is er sprake van een overtreding van de Zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming.

7. Conclusie en aanbeveling

Het voorkomen van beschermde soortgroepen en functies wordt uitgesloten op basis van het onderzoek, de terreinkenmerken en de soortverspreiding. De werkzaamheden hebben dan ook geen negatief invloed op beschermde soorten en functies in het plangebied, waardoor het nemen van vervolgstappen in kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.

We adviseren om geen gebruik te maken van extra verlichting in het plangebied voor zonsopkomst en na zonsondergang om te voorkomen dat vleermuizen buiten het plangebied worden verstoord.

Vanwege het uitvoeren van de werkzaamheden in het broedseizoen adviseren wij om het plangebied door een deskundige te laten controleren op het voorkomen van nesten van algemene broedvogels voor aanvang van de werkzaamheden.

8. Bronnen

8.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Hout, M. van der, 2015. Verspreidingsonderzoek beschermde flora en fauna Gemeente Purmerend. Rapport RA14001-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Hout, M. van der, 2018. Verspreidingsonderzoek beschermde flora en fauna Gemeente Purmerend. Rapport RA16151-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. [<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>. (19-8-2020)].

8.2 Websites

www.bij12.nl

www.zoogdierverseniging.nl

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01>

www.ndff-ecogrid.nl

Bijlage 1 Verspreidingskaart vleermuizen

Vleermuizen

Legenda

- Gewone dwergvleermuis
- Foeragerend
- Roepend
- ◻ Zomerverblijfplaats in gebouw
- ◻ Kraamverblijfplaats in gebouw
- ◻ Paarverblijfplaats in gebouw
- Ruige dwergvleermuis
- Foeragerend
- Roepend
- ◻ Zomerverblijfplaats in gebouw
- ◻ Paarverblijfplaats in gebouw
- - - Potentiele vliegroute
- Essentiele foerageergebieden
- Plangebied

Opdrachtgever: Gemeente Purmerend
 Projectnummer: 10179
 Datum: 17-04-2020

PURMEREND

Regelink
 Ecologie & Landschap

0 10 20 30 40 m

Bijlage 2 Verspreidingskaart huismussen

